

РОГОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 120 (870) ♦ Вівторок, 28 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

Проголосували за державу

На виборах 26 червня все доросле населення України вибирало не тільки нового Президента, а ще й 11440 голів місцевих Рад та 165 тисяч народних депутатів усіх рівнів. Попередні дані свідчать: участь у виборах узяли 68,4 відсотка виборців (понад 25 мільйонів чоловік), а отже, вибори відбулися.

Остаточні дані щодо персоналії ще підбиваються, не виключено, що буде другий тур і президентських виборів, і виборів на місцях, проте про певні тенденції вже можна говорити. По-перше, активність тих, хто прийшов на понад 30 тисяч виборчих дільниць, свідчить: люди в Україні ще зацікавлені в оновленні влади на всіх рівнях. По-друге, порівняно

з парламентськими виборами активність людей зменшилася, хоча й зберігся її основний «мапюнок»: активніше голосували на Заході, пасивніше на Сході й Півдні, а Центр демонстрував «золоту середину». Як уже повелося, «підвела» столиця — в Києві проголосувало менше 52 відсотків виборців.

(Продовження на 2-й стор.).

Голосували лідери. Тезь виконували свій громадянський обов'язок, який для них удвічі важчий, бо вони вибрали не просто керівників, а ще й курс держави, який їм-таки і втілювати.

Реалізувати прагнення людей

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийшов на виборчу дільницю на Ярославському Валі разом з дітьми й онуками. Саме прийшов. Як то кажуть, своїм ходом. Просто, по-сімейному, і святково. Не було охоронців на вулиці чи міліції. Йшла собі голосувати звичайна сім'я. Добре це чи погано — що без охорони? Чи, принаймні, що вона не впадала у вічі? Певно, що добре. І дай Боже, щоб завжди так було. Щоб завжди люди, яких розум і доля ставлять на найвищі посади в державі, могли безпечно ходити вулицями. І щоб усі ми так почувалися. Щоб панував у нас мир і спокій.

Виконавши громадянський обов'язок, Голова Верховної Ради дав коротке інтерв'ю представникам засобів масової інформації.

Він зупинився на проблемах виходу країни з кризи, висловив сподівання, що реформи будуть проводити одностайно, що в державі буде наведено порядок і

відновиться повага до чесної праці. Робочі поїздки до 12 областей і Криму підтвердили, підкреслили О.Мороз, що люди прагнуть порядку, дисципліни, організованості і справедливості. Голова ВР також сказав, що не влада сама по собі цікавить його, а можливість скоріше й ефективніше реалізувати те, чого прагнуть люди.

Журналісти цікавилися також проблемами розподілу влад, долею міністрів, які мають депутатські мандати, та іншими питаннями. На їхнє прохання Голова ВР розповів також про своє ставлення до натовської ініціативи «Партнерство заради миру», підтвердив свою думку про Чорноморський флот як єдину бойову одиницю, висловив стурбованість з приводу того, що українська преса через високі ціни втрачає передплатників, і поділився міркуваннями, як цій справі зареалізувати через механізм дотації за доставку газет.

В.І.І.

Ужгород Українські угорці — за Кравчука

Як відомо, на Закарпатті мешкають понад 160 тисяч угорців. На референдумі 1991 року переважна їх більшість висловила за незалежність України та віддала свої голоси за Леоніда Кравчука. Найвищі відсотки тоді були зафіксовані на Берегівщині, де дві третини населення — угорці. Майже не змінили ставлення до Президента представники згадуваної національної меншини і сьогодні. Приміром, у тому ж Берегівському районі за Л.Кравчука проголосували понад 15 тисяч чоловік. Рівно наполовину менше «балів» набрав Л.Кучма. А на третю позицію несподівано для багатьох вийшов В.Бабин. Подібна картина і в інших районах області, де переважно мешкають угорці. Серед кандидатів на пост голови краю, згідно з попередніми даними, лідерство одержав перший заступник глави обласної адміністрації, народний депутат України С.Устич, випередивши колишнього нардепа, президента концерну «Срібна земля» В.Беля.

Микола ГОРВАТ.

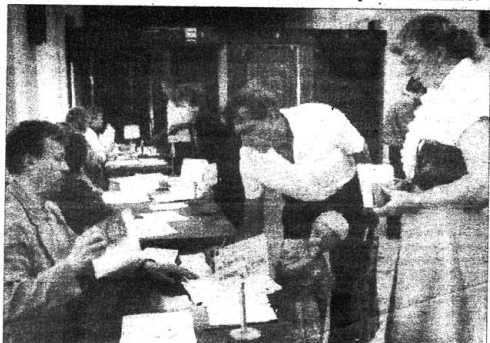
Чернігів

Вибір зроблено

Вибори на Приднісся пройшли досить активно. На виборчій дільниці з'явилася 75,6 відсотка виборців. Північні райони однозначно віддали свої голоси на підтримку Л.Кучми, південні — на користь Л.Кравчука, О.Мороза, І.Плюща. Якщо у попередній виборчій кампанії демократи, Рух переважали своїх опонентів масовими заходами, агітлітками, то нині ситуація кардинально змінилася — 26 червня у багатьох поштових скриньках лежало по 7 — 10 характеристик, матеріалів про кандидатів від КПУ, Соціалістичної партії. Навесне, не тільки через це, а завдяки активізації дій лівих сил чимало їх кандидатів здобули серйозну і вагому підтримку у населенні. Так, у більшості районів на посаду голови обласної Ради виборів першій Петро Шаповал, член КПУ, голова комітету «Чернігівградогос-сервіс».

А ось команда голів Рад нижчого районного рівня політично буде строкатою — 13 представників Президента витримали перепірку виборами, водночас з'явилися й нові імена. Так, Раду Городнянського району очолює заступник начальника управління по боротьбі з організованою злочинністю УВС області Микола Гронь, у Ріпках цю посаду отримав начальник районного управління СБУ Михайло Фінгоєнов.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: Чернігів, десята дільниця п'ятого виборчого округу. Робочий ритм голосування.

Фото Валерія ІНЮТИНА.

Волинь

Спостерігач із США каже «о'кей»

Федеральний суддя апеляційного суду США пая Рендал Рейдер як офіційний спостерігач на виборах Президента України від міжнародного фонду виборчих систем США в день виборів побував на Волині. Протягом дня він знайомився з роботою виборчих дільниць Луцька та області, процесом голосування, відзначаючи високу виборчу актив-

ність волинян. Пан Рейдер висловив сподівання, що після виборів Україна зможе успішніше розвивати свою економіку, життя людей поліпшиться. Американці сподобалася Волинь, гостинність і доброзичливість людей, а про Луцьк він відзначив як про одне з найпрекрасніших міст України.

Богдан БЕРЕКЕТА.

(Початок на 1-й стор.).

Володимир СКАЧКО.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Юрій ДОЦЕНКО.

На знімках: Київ, голосує вулиця Воровського; Львів, на виборчій дільниці Львівського прикордонного загону. Право обов'язок — захищати.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Олександр ПІЛАТ

Микола КОСИЙ

Григорій ГРИНЬ

Богдан БЕРЕКЕТА

(Закінчення на 3-й стор.).

ПРОГОЛОСУВАЛИ ЗА ДЕРЖАВУ

(Початок на 1—2-й стор.).

президенти України набрали А. Кравчук, К. Кучма, О. Мороз, але хто вийшов у наступний тур, поки ще невідомо. Повторне голосування буде проведено по виборах мера Сум. На цю посаду тепер претендують колишній заступник представника Президента в області Валерій Борзунюк і директор Сумського підприємства теплових мереж Олександр Ананов. Відбулися, за попередніми повідомленнями з місць, вибори депутатів обласної та міських Рад.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Острів Зміїний

Приклад для Одеси

Далеко не на кожній карті і знайдеш його — острів Зміїний у Чорному морі. За півсотні кілометрів від найближчого берега, навпроти дельти Дунаю, виступає з води така собі кам'яна глина, де з'ясовується, мешкають, працюють люди. І які нарівні з усіма громадянами України взяли участь у виборах Президента, депутатів та голів місцевих Рад.

Завдяки тут була закрита виборча дільниця для військовослужбовців окремого радіотехнічного підрозділу ППО. Тепер її «відкрили». А що виборців не так багато — за списком усього 87, то вони писалися їх до виборчої дільниці 42/71 міста Одеси. Усього близько двох дюгун перебували ми — секретар дільничної виборчої комісії Валентина Шимчукова, член комісії Сергій Завадський, заступник командира з виховної роботи

в/ч А 1620 Володимир Утешев та кореспондент «Голосу України» — серед військовослужбовців, та цього часу цілком вистачило, щоб кожен з них зміг виконати свій громадянський обов'язок. Спершу участь у голосуванні взяли ті, хто був вільний від несення служби, та члени сімей військовослужбовців (декотрі офіцери і прапорщики тут мешкають з дружинами, дітьми), потім підійшли виборці з «об'єктів» — їх підмінили колеги.

— Ну, ось, — підбила підсумки незабаром Валентина Шимчукова, — всі острів'яни вже проголосували. Якби ж отака активність була в нас і там, в Одесі.

Командир вертольоту, любячий нас, не приховав задоволення:

— Ото добре, що закінчили, здіймається, схоже, вітер, — не заночувати б. Тут так буває — морська стихія.

Прощаючись, сідаємо у вертоліт. Поруч із опечатаними урами, які згодом розкриють безпосередньо на виборчій дільниці після завершення голосування нам, Валентина Миколаївна обережно примовчує, щоб не пом'явся, букет польових квітів — єдиної рослинності, що подекуди тут таки прижилося, та це куду листів, переданих на «велику землю». Вертоліт бере курс на Одесу. Внизу під нами, знявши головні убори, щоб не знесло повітряним вихором, залишаються люди — нести свого невелику вахту в напівденній точці української землі. Оберегти наше небо і наш спокій.

Георгій ВОРОТНОК.

Львів

Гарантові миру — «так»

Мешканці Львівської області, за даними соціологічних опитувань, уже давно зробили свій вибір: за єдиного гаранта збереження державності, гаранта політичної стабільності вони вважають Леоніда Кравчука. За нього й проголосувала більшість. Зокрема, по Галицькому району міста Львова за нього проголосувало 82,4 відсотка виборців. Леонід Кучма набрав по цьому району 8 відсотків, а Олександр Мороз — 2,2 відсотка голосів.

Попри гарячу для селян годину, вони виявили більшу активність, аніж мешканці Львова. Лише 71,37 відсотка виборців обласного центру взяли участь у виборах.

Щодо голови обласної Ради, то, за попередніми даними, найбільшу довіру у виборців має кандидатура Миколи Гориня. А мера міста поки що не обрано і на претендентів та виборців чекає другий тур, у якому змагаються Василь Кувідка, який набрав 21—23 відсотки голосів (його підтримує «Нова хвиля» і КВН) та нинішній мер Василь Шпичер.

Цієї виборчої кампанії значною мірою упав рейтинг правих радикалів, які виступали проти кандидатури Кравчука.

Оксана ТЕЛЕЩІЧ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про визнання такими, що втратили чинність, Указів Президента України щодо організації роботи Кабінетів Міністрів України

1. Визнати такими, що втратили чинність, Укази Президента України від 27 вересня 1993 року №383 «Про керівництво Кабінетом Міністрів України», від 6 жовтня 1993 року №419 «Про організацію роботи Кабінету Міністрів України» та №420 «Про реорганізацію структурних підрозділів Адміністрації Президента України та Кабінету Міністрів України».

2. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л.КРАВЧУК

м. Київ
23 червня 1994 року

Рятує фонд порятунку

Створений свого часу за розпорядженням представника Президента у Полтавській області Миколи Залудка фонд стабілізації допомагає сьогодні вижити економічній області. Цього року до фонду уже передано чотири відсотки продукції, зокрема, 8,7 тисяч тонн цукру, 600 «КраЗів», 1200 тонн олії, 32,6 тисяч електроінструментів, значну кількість товарів народного вжитку, асоціюючись з цінами на 1 січня цього року на суму 1918 мільярд карбованців. Значну частину продукції з фонду спрямовано на підтримку підприємств транспорту, придбання підприємств, медиків та мешканців області.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Актуальне інтерв'ю

Івонне ван Рой: «Конкурувати сьогодні треба тільки підвищенням якості...»

Одну з перших зустрічей у Королівстві Нідерландів група українських журналістів, запрошених туди через посольство в Києві Міністерством закордонних справ цієї країни, провела, одне з міністрів зовнішньої торгівлі Івонне ван Рой.

Таке певна зустріч акцентів від Нідерландів не дивно, бо, по-перше, там розуміють, що головне в житті держави — це ефективна економіка, здатна основою і внутрішній, і зовнішній ринки. По-друге, українсько-голландське співробітництво має свій специфічний характер. Зокрема, Національний банк Нідерландів надає Україні спеціальну позичку в розмірі 7,93 мільйона доларів США для отримання нею 10908 хмельських пайів у Світовому банку, що є максимумом участі нашої країни в діяльності цього банку. Україно-голландське співробітництво охоплює всі галузі: сільськогосподарську,

— Негативне saldo України — то зовсім невідомо, бо, по-перше, Нідерланди — це, без сумніву, сильний конкурент. Це країна, яка вже давно складалася з давніми традиціями. А Україна тільки перебуває в стадії становлення і розвитку, в ній відбуваються великі зміни в економіці, яка майже цілком перебуває у зародку. Тільки концентрація капіталів створює в Україні хорошу економіку, і вже тоді можна буде говорити про українську конкурентоспроможність щодо Нідерландів.

А сьогодні ми в основному ввозимо з України сталь, метали, продукцію хімічної промисловості, вугілля, шкіри і в невеличких обсягах — продукцію сільськогосподарства. Проте хоча значення, що сільське господарство в майбутньому матиме для нас велике значення. Це дуже перспективний сектор України.

Завдяки чому за обсягами імпорто-експортних операцій Нідерланди посідають одне з провідних місць у світі? Які головні принципи зовнішньоторгівельної політики вашої країни?

— Нідерланди завжди були маленькою країною і завжди розуміли важливість торгівлі із зовнішнім світом, бо мали дуже обмежений зовнішній ринок. Нідерланди завжди були принципово захисником вільної торгівлі, бо мали дуже розвинене промислове, сільське господарство, які потребували збуту. Вже в XVI—XVII століттях голландці були і на Сході, і на Заході, і в Африці. Міжнародний бізнес — у менталітеті нашої нації. Ми завжди боролися за відкриття будь-яких договорів і угод, які сприяли вільній торгівлі. Недаремно

дарську, енергетичну, банківську, управлінську, екологічну, гуманітарну. На проект реконструкції інституту управління в Україні з метою прискорення економічних реформ та оптимізації діяльності держінститутів на терені реформування підприємств і фінансової системи, а також державного фінансового управління Нідерланди виділяють грант у розмірі 0,5 мільйона доларів. У рамках двостороннього програмного технічного співробітництва дохід країни з річного бюджетом близько 4,3 мільйона доларів Нідерланди фінансують майже все у ВКВ, а Україна — децимо або в українських карбованцях, або латвезвезченням (земля, приміщення тощо).

Про причини такого розвитку подій і розповіді дає пані І. ван РОЙ.

— Як ми можемо конкурувати з країнами, які мають великі ресурси, які виробляють помідори.

— У Польщі ми говорили, що ця країна вже минулого року потіснила багатьох західноєвропейських виробників у вирощуванні екологічно чистої продукції сільськогосподарства. Чи не боїться пані міністр, що за Польщею може піти Україна з її чорноземом і на сільське господарство Нідерландів чекують скрутні часи?

— Сільське господарство у нас завжди було особливо захищеною галуззю, бо отримувало значні державні дотації. Сьогодні продовжувати таку політику неможливо, а отже, субсидії скасовуються, їх нема. Ми, звичайно, усвідомлюємо, що Польща й Україна мають значний сільськогосподарський потенціал. Тому, приміром, розуміємо важливість можливого застосування сільськогосподарської продукції зовсім у інших сферах. Зокрема, застосування живої продукції тваринництва в медицині чи рослинних масел — в енергетиці. Сьогодні це видається економічно мало цілком, але, я впевнена, в майбутньому тут — великі перспективи.

— Чи в Україні шанс стати, зокрема через Одесу, морськими торговельними воротами для країн СНД так, як порт у Роттердамі став такими воротами для країн Європейського Союзу?

Звичайно, дес — важливий морський порт, але хоту значити, що Роттердам має сьогодні таке велике значення тому, що чудово розташований географічно. По-перше. А по-друге, він має чудово розвинену інфраструктуру: дороги, якими товарами відрізняє перевізник вантажників до інших країн, чудове закінчен-

не сполучення і внутрішні артерії зв'язку — канали. Таке за дві роки не створив, у нас не це пішли роки. Проте не можна забувати, що Україна справді має велике значення як міст між Сходом і Заходом.

Ще хоча додати, що для України дуже важливі інвестиції з боку західних країн. Нідерланди вже роблять це на всіх рівнях. Такі інвестиції принесуть у країну не тільки ноу-хау, а й значні капітали. Але для інвесторів треба створити стабільну політичну ситуацію.

Як відомо, на початку травня в Нідерландах відбулися парламентські вибори і значно оновилися політична еліта, зокрема, склада парламенту; змінився уряд. Чи не питаєте це за собою і зміни в зовнішньоекономічній політиці вашої країни?

— Як я думаю, що будуть якісь великі зміни в галузі зовнішньої торгівлі. Від партії відійшли до правих у нас розуміють важливість торгівлі від Нідерландів. Крім того, ми — частина Європейського Союзу, а отже, майже нерально вносимо зміни в принципи торгівлі, які суперечили б загальноєвропейським правовим нормам. У неможливої таких змін — переваги спільної для всіх членів ЄС політики в галузі фінансів і торгівлі тощо. Це забезпечує стабільність європейської економічної політики.

— Сьогодні на українському ринку помітно, що Німеччина, інші європейські країни, Китай є лідерами в торгівлі з нами, а Нідерланди, здається, все-таки чомусь не дуже хочуть демонструвати свій дух торговельнопершоподходів? Як переадресувати якісь позитивні зміни в цьому питанні?

— Як і завжди, треба ширше за рамки суто торгівлі, то Нідерланди відіграють значну роль у Східній Європі, і зокрема в Україні. Ідеться, повторюю, не тільки про торгівлю, а й про інвестиції. Нідерланди входять у коло країн, найбільш швидко збільшують інвестиції в Східній Європі, зокрема в Польщу, Угорщину.

Ми спостерігаємо також, як приватні компанії знаходять шлях в Україну, і намагаються стимулювати цей процес, особливо щодо малих і середніх підприємств. Інвестиції — це найкращий внесок у розвиток у ринковій економічній економічній співпраці країн. Про роботу Нідерландів продовжуватимемо.

Підготував Володимир СКАЧКО.

На знімку: І. ван Рой.

Фото Віктора ШЕФФЕРА.
Київ — Гага — Київ.

Продітовано в номер

Микита Хрущов:

«Спасибі за пам'ять»

У Донецьк надійшла телеграма, в якій Микита Хрущов висловлює щирю подяку засобам масової інформації області за те, що не обминули увагою 100-річчя з дня народження його діда — Микити Хрущова. «Приємно, що після тридцяти років замовчування з'явилися перші спроби аналітично підійти до особистості великого державного діяча», — зазначається у телеграмі.

Нагадаємо, що у квітневій дні в Донецьку відбулася наукова конференція, присвячена політичній діяльності М.Хрущова.

Зустрілися по-сусідськи

Поблизу Синьківки, що на Чернігівщині, на кордоні трьох колишніх республік, а тепер — країн-сусідів, відбулося свято «Слов'янська дружба», присвячене 50-річчю звільнення України та Білорусії від фашистської навали. Крім росіян, українців та білорусів, у ньому взяли участь делегати Словаччини та Польщі. Біля монумента Дружби виголосували промови, велися папки дискусії, лунали пісні. Завершилися свято спортивними змаганнями молоді, великим ярмарком.

Газ у дефіциті, а мережі — будують

Хмельницький — одна з небагатьох областей України, яка за часів гіперінфляції не тільки не звалилася темпі спорудження газопроводів та газорозподільних станцій, а навпаки — збільшилася. Тільки за останній півтор року газифіковано сімнадцять населених пунктів, як за рік останні п'ятнадцять у колишньому Союзі. І от несподовано урочище заповнено голубими факелами у найвіддаленішому районному центрі області — Новій Уніці. До кінця року в цьому районі передбачено газифікувати ще до десятка сіл. А в цілому по області початок нинішнього літа ознаменували урочищами спалахами газових факелів у багатьох селах Виньківського, Ярмолинського, Теофіпольського, Кам'янець-Подільського та деяких інших районів. І хоч сьогодні з газом та його оплятою скрутно, але хмельничани оптимістично дивляться у завтра.

Людмила КСОНДЗ.

Хмельницький.

Телевежа виросла... в селі

Не кожне велике місто має власну телевежу, а ось щоб її побудували в селі, — такого взагалі не випадало чути.

Село Плугатарів у Новосаївській Біловодської району розташоване в низині, і їхні мешканці на скряпані снігів та дощів постійно бачили густий туман. І от завдяки ініціативі Плугатарської сільради народних депутатів, фінансам радигосп «Новосаївський» тут побудовано телестанцію — висота вежі 30 метрів. Йшла прийняття трьох телестанцій у селі стала не гірша, аніж, скажімо, у Києві.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.

Луганська область.

«Шер» з нічного вагону

На залізничній станції Кремівська, що під Одесою, працівники міліції та воєнізованої охорони звернули увагу на те, як троє регуляційників швидкоїсти спільно, з оглядкою розвантажують з вагону ящики короби. Дуже швидко з'ясували, що вантаж крадений: 117 коробів імпортовані сигарети «Шер» та 70 коробів теж імпортовані цукерки «Джубилі». Ниточка потяглася до станції Одеса-Сортувальна, де оте всі вантажі заклали вночі до поїзда, що відправлявся з напрямку станції Колосовка. Розвантажувачі його запланували на проміжній Кремівській, але реалізувати в ньому не вдалося. Розвантажувачі, які реалізували в ньому, були затримані усі десять чоловік, притягнуті до криміналу. Керувати злочинною групою один з маневрових диспетчерів ст. Одеса-Сортувальна. Слідство з'ясувало, що крадіжка — не перша, і до цього групи не раз уже привласнювали вантажі, що належали державним та комерційним структурам. За попередніми даними, крадіжок здійснено на суму понад 5 мільярдів карбованців. Отакі крадіжки!

Георгій ВОРОТНИК.

Одеса.

По закінченні балу

Як легко на зламі епох, формацій, стилів ми переоцінюємо масштаби змін, що сталися довкола. Життя — штука консервативна, а інакше воно було б зметене з лиця землі, як пух, першим-ліпшим безглуздом експериментом. Скільки савонарол, геростратів, сенсіонів, володимирів Іллічів промайнуло над цим світом — а курилка живий! Випікає хліб, пише картини, народжує дітей. І влаштує бали — як і за часів Наташі Ростової.

У неділю святкувала бал наша молоденька демократія, а в суботу школи мали свій бал — випускний. Найромантичніший із сучасних балів — наступні банкет, фуршет, прийомі вже будуть пригладжені суетою дорослого життя. Наш фотокореспондент побував у київській школі № 78. Море квітів, панянки як одна надзвичайно вродливі, кавалери — галантні.

«Ви прийшли в перший клас в одній державі, а отримуєте атестат в іншій», — сказав заступник голови держадміністрації Старокиївського району Максим Олейников. Старші покоління, керуючі цією державою, мудро сповідують пріоритети дорослого людства. Ну, а те покоління, яке сьогодні святкує бал, має натиснуті на пріоритети інтелекту, підсилені культом факховості. Іншого не дано.

А бал — списиби спонсорам — залишивши шкільні стіни, ще довго шумів на теплоходах «Алмаз». Що буде після балу? Поживемо — побачимо.

Людмила МИКІТЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сіячі світла

У картинній галереї Будинку вчителя проходить художня виставка «Володимирська гірка». Її організували випускники Педагогічного університету імені Михайла Драгоманова за підтримки керівництва Будинку вчителя.

Виставка цікава тим, що на ній представлено роботи майбутніх викладачів образотворчого ми-

стецтва — тих, хто формує майбутній смак нового покоління. Молодих художників кінця ХХ сторіччя хвилюють однієї теми буття: життя, смерть, любов. Ці філософські питання кожен автор вирішує, відображаючи гаму своїх почуттів, прагнень, по-

ривану у співзвуччій власному світогляді жанрах. Це — пейзажі, як на картинах Андрія Шура «Весна», «Вечір над Десною»; біблійські сюжети (Максим Парін — «Віста в Єрусалим», «Война»); портрети; графічні зображення. Більшість робіт виконано в сти-

лі «авангарда», що дозволяє глядачеві дати волю уяві, переосмислюючи і співмирюючи зображене зі станом власної душі.

Для багатьох ця виставка — дебют, тому, зрозуміло, не всі роботи досконалі. Проте після зустрічі з творчістю майбутніх педагогів на серці стає трішечки світліше.

Ганна ПАРПОЛІТО.

БУДЕ ІІ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ СЕВАСТОПОЛЯ

Створений у Севастополі організаційний комітет ухвалив провести 17 липня цього року ІІ конгрес українців кримського міста. Нагадаємо, що І конгрес відбувся в травні 1993-го, попри прогнози місцевих екстремістів та супротив міської влади.

За словами голови оргкомітету Юрія Тимошчука, головною метою ІІ конгресу українців Севастопо-

ля, як і попереднього, залишається консолідація всіх державних сил міста, пошук союзників та шляхів для співпраці у справі стабілізації соціально-політичної, економічної ситуації в Криму та Севастополі.

Крим.

Олена ПРИТУЛА.

World Cup-94. USA

Із суддівських протоколів

Матч № 18. Орландо. Мексика — Ірландія. 2:1. Л.Гарсія, 44 (1:0), Л.Гарсія, 66 (2:0), Олдріж, 84 (2:1).

Матч № 19. Сан-Франциско. Бразилія — Камерун. 3:0. Ромаріо, 39 (1:0), М.Сан-туш, 65 (2:0), Бебето, 72 (3:0).

Матч № 20. Детройт. Швеція — Росія. 3:1. Саленко, 4, з пенальті (0:1), Брулін, 38, з пенальті (1:1), Далін, 60 (2:1), Далін, 81 (3:1).

Матч № 21. Нью-Джерсі. Саудівська Аравія — Марокко. 2:1. Аль-Джабер, 7, з пенальті (1:0), Шауш, 27 (1:1), Амін, 45 (2:1).

Матч № 22. Орландо. Бельгія — Нідерланди. 1:0. Альбер, 65 (1:0).

Матч № 23. Бостон. Аргентина — Нігерія. 2:1. Сіасла, 10 (0:1), Каніажа, 22 (1:1), Каніажа, 30 (2:1).

Матч № 24. Чикаго. Болга-

рія — Греція. 4:0. Стойков, 5, з пенальті (1:0), Стойков, 50, з пенальті (2:0), Лечков, 68 (3:0), Боріміров, 89 (4:0).

Матч № 25. Сан-Франциско. Швейцарія — Колумбія. 0:2. Гавірія, 45 (0:2), Лосано, 88 (0:2).

Матч № 26. Лос-Анджелес. США — Румунія. 0:1. Петреску, 18 (0:1).

Змагання в групі А завершилися. Ось їхні підсум-

Хочете мати пенсію? Створіть фонд

У номері «У» від 11.06.94 вийшла замітка під заголовком «Лікарняні — під загрозою». Суть — стурбованість національного комітету профспілок з питань соціального страхування спробами Фонду соціального зменшити розміри лікарняних, на які не вистачає коштів внаслідок їх витрат не за призначенням.

У розлогій відповіді, що надійшла на адресу редакції за підписом консультанта Виконавчої дирекції Фонду П. Реветовського, яку зустріли інша причина скрутного становища Фонду — необожання багатьох профспілок перераховувати йому кошти соцістраху. Якщо Фонд витрачає довірені йому гроші не за призначенням (а це спростовано у відповіді пана Реветовського), то чому громадяни мають від цього страждати?

Як вихід зі становища Національний комітет профспілок з питань соціального страхування пропонує на розгляд Президента, уряду, парламенту розробити нові проекти документів, прийняти яких дасть можливість паралельно з державними створити і недержавні фонди соцістраху. Перші за все — пенсійні. Один з розроблених проектів, голова Союзу лікарів Шейкин вважає, що інвестування коштів підприємств і громадян у недержавні пенсійні фонди допоможе зберегти внески платників від інфляції. Крім того пенсійне забезпечення покритиме за рахунок передбачених проектом страхових, а внески будуть персоналізованими, що дасть можливість вилучати їх платниками на задоволення їхніх потреб.

Інф. «У».

І плач, і шпана, і любов

Столичний театр імені Франка завершив 74-й сезон. Шойно режисер В. Опанасенко поставив тут комедію класика іспанської драматургії Педро Кальдерона «З коханим не жартою».

У виставі, що буде показана пізніше в останні три дні червня, зайняті найпопулярніші артисти театру — Людмила Смордіна, Ірина Канішова, Ірина Дорошенко, Станіслав Станкевич, Лесь Задириновський, Володимир Нечипоренко, Василь Мазур, Олександр Богданович.

Наталія ПОНОМАРЕНКО.

ки: Румунія — 6 очок, Швейцарія — 4, США — 4, Колумбія — 3.

Становище в інших групах: В — Бразилія — 6, Швеція — 4, Камерун — 1, Росія — 0; С — Німеччина — 4, Іспанія — 2, Корея — 2, Болівія — 1; D — Аргентина — 6, Нігерія — 3, Болгарія — 3, Греція — 0; E — Мексика — 3, Ірландія — 3, Італія — 3, Норвегія — 3; F — Бельгія — 6, Нідерланди — 3, Саудівська Аравія — 3, Марокко — 0.

Свято олімпійської сім'ї

Сто років тому в такі ж червоні дні завдяки зусиллям французького барона Пера де Кубертена народилися Олімпійські ігри сучасності. Про знаменну дату в житті світової олімпійської сім'ї, як повноправний її член, святкувала й незалежна Україна.

В Україні, як державному університеті фізичного виховання і спорту зусиллями насамере його ректора, академіка УАНП, віце-президента НОК України Володимира Платонова і великого викладацького колективу вузу було проведено «День на честь 100-річчя олімпійського руху». До програми

свята увійшло чимало цікавих заходів. Зокрема, наукова конференція, на якій з доповідями виступили відомі вчені в галузі спортивної науки: В.Платонов, В.Петровський, А.Поліщук, С.Матвеев, А.Драгунов. Серед почесних гостей був віцепрем'єр України Микола Жулинський. В той день Мекку української спортивної науки відвідали представники багатьох посольств іноземних держав в Україні, бізнесмени, політики.

А завершилися торжества круглим столом. Його тема: «Олімпійський рух в Україні: стан, перспективи».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Чи чекає Аргентина на гостей

Аргентина свого часу широко відкрила двері для іноземців. Аргентинська нація найшвидше в Латинській Америці, вона менше за інші «латиноамериканська».

Ядро склали нападці іспанських колонізаторів — креоли, іспанці, які народилися вже в Аргентині. Наслідок зоб'являв 1810 року незалежності, однією з головних задач влади стало залучення до цієї малонаселеної країни робочої сили. Перший національний уряд прийняв декрет щодо сприяння імміграції. Документ надавав іноземцям, котрі забажали переселитися до Аргентини, чимали пільги. Тим, хто хотів займатися землеробством, продавалися на виплат земля.

Але за півтора століття багато води збігло. Змінювалися закони про імміграцію, складніше стало отримати основний документ — «вид на проживання», без якого неможливо працювати в Аргентині. Значущі про складання й трудові спадкоємці оформлення «виду на проживання», деякі аргентинські підприємці відкривали в Буенос-Айресі, Москві та інших містах кошиного СРСР власні конто-

ри і стали оформляти документи, розраховуючи одержати чималі доходи від цього бізнесу.

Відомий аргентинський підприємець середньої руки Луїс Бернштейн має контору в Буенос-Айресі.

Підприємство пропонує фірмі чимало грошей за оформлення кошиного СРСР продають свою власність, платять великі гроші за оформлення документів і приймають до Буенос-Айреса, де незабаром опиняються у величезній скрутно-ності становищі.

Ось типова історія. Українська сім'я, п'ятеро чоловік. Продали квартиру в Києві за 9 тисяч доларів, 6 тисяч за платили «агентам Бернштейна». Прибувши до Аргентини, розуміли, що життя тут не має нічого спільного з тим, що їм казали. Розчарування розпочалося в міжнародному аеропорту «Есейса». Близько, що фірма Бернштейна не доводить до кінця оформлення «виду на проживання», і їм довелося виїхати за 700 доларів до аеропорту. На столічному проспекті Санта-Фе з ве-

ликими трудностями найняли квартиру за 450 доларів на місяць. Ще пощастило, бо в центрі міста менше як за тижню життя не найняли.

Але найбільша драма сім'ї в тому, що жоден з п'яти чоловік не може в Буенос-Айресі знайти роботи. Жодних субсидій чи допомог з безробіття родина від аргентинської держави не отримує. Незабаром у неї закінчиться накопичення, і вона не знає, що робити далі. Назад шлях відірано — немає житла.

Щоб не створювалося об'єктивного похмурого уявлення щодо можливостей емігрувати до Аргентини, скажемо, що ця країна залишається відкритою для всіх іноземців, хоча це тільки половина правди. Друга половина полягає в тому, що, зазнаючи фінансової скрути, Аргентина не має наміру витрачати кошти на вшукання іммігрантів. Трохи більш як два роки тому вона оголосила про намір прийняти іммігрантів з колишнього СРСР і країн Східної Європи, щоб «урятувати» Західну Європу від хвалі іммігрантів, що задана погли-

нути Старий континент». Однак це не було альтернативним рішенням. Аргентина звернулася до Європейського економічного співтовариства за проханням допомогти їй працевлаштувати нових переселенців з розрахунку 40—60 тисяч доларів на сім'ю з чотирьох чоловік. Передбачалося, що сюди прибуде більш як 300 тисяч іммігрантів. Між тим задоволені європейські країни поставилися байдуже до ініціативи аргентинського уряду і його план залишився на папері.

І ще одна заувага. За деякими даними, нині тут близько 12 відсотків працездатного населення — безробітні. В країні лунують закликати обмежити кількість іммігрантів. Ті, хто падає плани влаштуватися в цій південноамериканській країні, мають зважити на власні матеріальні і професійні можливості і не покладатися на рекламні оголошення підозрілих фірм. Інакше «під південним сонцем Аргентини» вони можуть опинитися в становищі виключених із життя.

Олександр ТРУШИН.

Фотофакт

Якщо дошки-скейтборди витримують тритонну слониху, то вони надійні для експлуатації більш легкими істотами. Дітвину, наприклад. Що й було доведено в ході експерименту, в якому брали участь семирічна Кітті Робертс, її трирічний брат Боббі й слониха Морін. Всі вони мають відношення до цирку з англійського міста Полбрук, у якому працюють батько дітей і слониха Морін. А коли місцевому виробнику скейтбордів знадобилося випробувати на міцність свою продукцію, кращих кандидатів, ніж ця трійця на знімку з журналу «Нешлук інкуайер», було було шукати.

Юрій ПІЧУГІН.

Всі ми — люди

Королева просить компенсацію

Королева Великобританії Єлизавета II надіслала до ЄС запит щодо виплати їй компенсації за прості частини її сільськогосподарських угідь. Представник Букінгемського палацу заявив з цього приводу в інтерв'ю агентству Прес Асоціації, що «Європейський Союз заохочує фермерів до виведення землі із сільськогосподарського виробництва, і ця схема поширюється на всіх фермерів у Сполученому Королівстві та ЄС, незважаючи на особу».

Як відомо, сільськогосподарське перевиробництво зму-

шує європейські держави платити своїм фермерам лише за те, щоб вони не працювали і не обробляли можливо більшу частину угідь. А англійська королева — один із найбільших землевласників у країні і Європі. Поки ця вона попросила субсидію за прості угіддя одного свого володіння — у Норфолці. Однак навіть за ці угіддя вона, за розрахунками спеціалістів, отримуватиме по 200 тис фунтів стерлінгів на рік. Саме собою зрозуміло, як гроші, які і всі фінансові кошти ЄС, акумулюються за рахунок платників по-

датків. Очевидний парадокс — найбагатшому монарху платитимуть субсидії радий громадянин — став приводом для гострої політичної дискусії. Так, представник Лейбористської партії з питань сільського господарства Генрі Стрент заявив: «Супільство буде вкрай змиритися з тим фактом, що виплати таких розривів дістануться одному з найбагатших людей країни».

З тих пір як у рамках ЄС було запроваджено компенсації за прості сільськогосподарські угіддя, ця система неодноразово

ставала мішенню для критики. Перш за все самі фермери не в захваті від опалюваного неробства. Крім того, час від часу з'являються відомості, що окремі групи землевласників, інколи зв'язані з мафією, користуються такими субсидіями на незаконних підставах. Природоохоронні організації у свою чергу вважають, що гроші треба платити лише тим фермерам, які здійснюють на звільнених від сільськогосподарського виробництва землях екологічно корисну діяльність — наприклад, садять дерева.

Андрій СЕРОВ.

Милосердя

Японія — дітям Житомира

Перші результати принесла оголошена діями в японському місті Гіфу (острів Хонсю) відділенням асоціації, що займається наданням допомоги жертвам чорнобильської аварії, кампанія збирання пожертвувати — усього за три дні вдалося зібрати 300 тисяч ієн (близько 2900 доларів). На всі виручені кошти передбачається закупити для лікарень Житомира обладнання, яке дає можливість доглядати після полів недовгоживучі немовлята.

За даними асоціації допомоги Чорнобиль, штаб-квартира якої розташована в Нагоя, лише за минулий рік 790 немовлят, або 3 відсотків усіх новонароджених у Житомир, мешканці якого виявляють у зоні зараження після аварії у квітні 1986 року на Чорнобильській АЕС, народилися краще належного за природною строку. За даними агентства Юно Цусі, це майже удвічі вище за норму для даного регіону. Для того, щоб придбати і переслати сім дитячих інкуба-

торів для українського міста, асоціація просить кожного потенційного донора пожертвувати 2000 ієн (близько 20 доларів), однак, не чекаючи початку кампанії, дехто з японців, діти яких після передчасних полів були врятовані з допомогою такого обладнання, поспішили переказати гроші. Висловивши задоволення початком кампанії, представник асоціації Мідзори Терамоти заявила про прагнення надати їй загальнонаціональний характер. Збирання коштів триватиме до 30 вересня, і її організатори сподіваються зібрати необхідну суму у розмірі 5,6 мільйона ієн (більш як 53 тисяч доларів). Створена у 1990 році асоціація допомоги Чорнобиль вже надіслала в Україну молоко і медичне обладнання, а також організувала навчальні поїздки для лікарів до Японії.

Володимир КУТАХОВ.

Продиктовано в номер

Крок до врегулювання

Підрозділи миротворчих сил Росії розташувалися на лінії грузино-абхазького протистояння, приступивши до охорони постів і патрулювання у зоні безпеки. Вона становить завдовжки майже 45 кілометрів по річці Інгури і 24 кілометри завширшки. До того підрозділи російських військ провели розуміння цієї території, звільнивши її від сотень мін і снарядів, які свого часу не розірвалися.

Радимось з НАТО

В Інституті міжнародних відносин при Київському університеті імені Т.Г. Шевченка розпочалася триденна міжнародна конференція «Партнерство заради миру. Цілі та перспективи». З ініціативою проведення конференції виступили Національний інститут стратегічних досліджень та Український центр досліджень проблем міжнародної безпеки. Участь у ній узяли представники НАТО, зокрема голова відділу політичного планування НАТО Джон Барретт, Російського інституту стратегічних досліджень, кількох посольств у Києві, спеціалістів з держав близького зарубіжжя. Конференцію збирали, щоб на концептуальному рівні визначити перспективи «Партнерства заради миру», а також роль України у створенні зони безпеки і стабільності в Європі.

Попереду — складна робота

Вчора в Нью-Йорку відкрилася чергова сесія Економічної і Соціальної Ради ООН (ЕКОСОР). За значенням вона посідає в структурі ООН третє місце після Генеральної Асамблеї і Ради Безпеки. Україна є членом ЕКОСОР і постійно бере участь в її засіданнях.

Цього разу наша делегація має порушити, у першу чергу, питання соціального і економічного розвитку української держави, ходу реформ, сприяння ООН чим процесам, — сказав перший заступник міністра закордонних справ Микола Макаревич. — Крім цього, маємо також звернути увагу світового співтовариства ще на два важливі і пекучі для нас проблеми. Це, зокрема, існуючі нині санкції ООН щодо колишньої Югославії та розмір грошового внеску України в ООН. Ми знову будемо вести мову про те, що від санкцій ООН страждає насамперед мирне населення. Тому великого значення надаємо чи то скасування санкцій, чи то зведенню їх до мінімуму. Щодо внесків, то тут передбачається дуже складна робота. Адже ми зобов'язали не тільки ООН, а й іншим міжнародним організаціям. Хоча їх відсоток для України таки завищений, однак їх треба сплатувати. У цьому напрямі продовжуємо розробляти механізм щодо вірного обчислення внесків і надання відповідної інформації ООН.

Відставка уряду Японії

Про вихід у відставку коаліційного уряду Японії оголосив прем'єр-міністр Ц.Хата. Уряд був сформований близько двох місяців назад, але вже тоді йому не вистачало довгого існування: деякі впливові сили країни вважали себе «об'єднаними» у новому кабінеті міністрів, тому зробили все для його падіння.

Після приватизації

Попри значні фінансові труднощі, приватні підприємства працюють ефективніше, ніж до приватизації, а їхні власники не бажають повертатись у минуле

Як працюють приватизовані підприємства? Щоб відповісти на це запитання, Міжнародна фінансова корпорація (МФК) зробила дослідження на приватизованих малих підприємствах у Кам'янці-Подільському, Запоріжжі, Токмаку, Луганську, Черкасах, Рівному, Хмельницькому, Львові, Івано-Франківську та Ужгороді.

Дослідження мало на меті: визначити відмінності у показниках праці малих підприємств в Україні до приватизації і після неї, порівняти показники праці малих підприємств, котрі приватизували конкурентними і некокурентними способами, визначити перешкоди, що з'явилися на шляху приватизованих підприємств.

Загалом результати свідчать про те, що досліджувані підприємства працюють ефективніше після приватизації, попри значні фінансові труднощі. Вони також показують, що підприємства, приватизовані конкурентними способами, частіше поліпшують показники своєї діяльності і менш чутливі до ескаляції перешкод на шляху розвитку.

Усього було досліджено 258 підприємств. Серед питань, що їх розглядали в ході дослідження, були такі: процес приватизації, прибутковість, функціонування, зайнятість, перешкоди, фінансування, постачання, оренда приміщень та плани на майбутнє.

Процес приватизації

44% усіх досліджених підприємств було приватизовано шляхом некокурентного викупу трудовими колективами і 10% — шляхом тендеру. (У загальнодержавному масштабі тільки 29% приватизованих підприємств стали такими через аукціони, через викуп — 65%, тендер — 6%). 56% придбали трудові колективи, 27% — юридичні особи, 11% — фізичні особи, 2% — спільні підприємства і 4% — спільно кількома з вищезгаданих шляхом поєднання капіталу.

Тільки 3% з досліджених підприємств приватизовано до 1993 року, 44% — у першій половині 1993 року, 47% — у другій половині того ж року і 9% — за перші два місяці 1994 року. Кількість підприємств, проданих на аукціонах, досягла максимуму в четвертому кварталі 1993 року, коли приватизували 32% усіх підприємств, котрі пішли з аукціону за весь час їх проведення. Обсяг викупів лишився більш-менш стабільним з початку 1993 року.

Ціни продажу чітко відображали способи приватизації: на аукціонах підприємства продавали значно дорожче, ніж під час викупу. Пересічна ціна підприємств, що досліджено, становила (у доларовому еквіваленті) від 1001 до 5000 доларів. Але понад 80% підприємств, проданих з аукціону, коштували більш як 5000 доларів, у той час як 81% викуплених підприємств коштували менше 5000 доларів. Багато підприємств, проданих з аукціону (46%), коштували від 15 000 до 100 000 доларів, в той час як багато викуплених підприємств коштувало від 1 до 100 доларів.

Прибутковість

Серед досліджених підприємств кількість прибуткових підприємств збільшилася, а кількість збиткових істотно зменшилася після приватизації. Після приватизації на десять відсотків більше підприємств твердили, що їхні прибутки зросли (з 55% до 66%), і на десять відсотків менше підприємств було збитковими. З другого боку, підприємства, котрі було викуплено, здебільшого були прибутковими і до приватизації, і це не змінилося: кількість прибуткових підприємств зросла на 3% (з 72% до 75%), в той час як кількість збиткових підприємств зменшилася на 9% (з 22% до 13%).

Господарська діяльність

Загальні тенденції господарської діяльності досліджених підприємств позитивні, причому новоприватизовані підприємства збільшили обсяг збуту товарів і послуг (50% підприємств), зробили вкладення капіталу (62%), знизили конкурентні ціни (44%). Знову ж такі підприємства, продані на аукціонах, більшою мірою відповідали цим тенденціям: 72% збільшили оборот, 69% робили капіталоукладення, 44% знизили конкурентні ціни. Для підприємств, викуплених трудовими колективами, це характерно менше: 42% збільшили оборот, 52% зробили капіталоукладення, але вони частіше знижували ціни (52%).

Зайнятість

Загалом не сталося значних збільшень після приватизації досліджених підприємств: 62% не повідомили про звільнення зовсім. Мало того, багато респондентів твердили, що після приватизації їхні працівники почали краще заробляти (44%) і тільки 14% сповістило про зменшення заробітку. Щоправда, підприємства, продані з аукціону, трохи більше звільняли людей після приватизації, ніж викуплені (43% проти 36%), вони також частіше підвищували зарплату працівникам, ніж викуплені підприємства (53% проти 41%). Цікаво, що працівники викуплених підприємств мали більш як удвічі вищі шанси звільнення

заробітку, ніж працівники підприємств, придбаних з аукціону (20% проти 6%).

Крім того, працівники приватизованих підприємств працюють краще і більше, ніж до приватизації. Про підвищення продуктивності праці повідомили 48% підприємств, з них 23% значно підвищили продуктивність. 12% підприємств після приватизації подовжило години роботи, причому це стосується 20% підприємств, приватизованих шляхом аукціону, і 9% викуплених.

Перешкоди

Високі податки і брак коштів — це дві найважливіші перешкоди на шляху розвитку досліджуваних підприємств. Викуплені підприємства виявилися чутливішими до цих проблем. З-поміж усіх респондентів 84% за серйозну перешкоду вважають високі податки, але тільки 74% підприємств, куплених на аукціонах, вважали високі податки серйозною перешкодою, а з-поміж викуплених аж 93%. Брак коштів відзначають 75% підприємств, для 62% це серйозна проблема. Тут різниця між підприємствами після аукціону і після викупу дуже велика: 48% підприємств, приватизованих через аукціон, твердили, що нестача фінансів істотно впливає на їхню діяльність, в той час як серед викуплених — 80%.

(Наприклад, 35% викуплених підприємств не мали можливості вкладати капітал, бо не мали його, — проти 17% аукціонних підприємств). Серед інших проблем були такі: постачання (58% респондентів); контроль цін (34%); брак спеціальних знань (28%); обмеження, запроваджені під час приватизації — наприклад, збереження профілю або кількості працівників (25%); обмеження щодо ліцензій (23%); рекет і злочинність (15%); незгода між власниками (5%).

Фінансування

Для придбання підприємств використовували приватні заощадження працівників (55% підприємств), гроші власників (31%) і банківські позики (8%). Природно, аукціонні підприємства значно частіше купували на гроші нового власника (58%), а викуплені — на особисті заощадження працівників (93%). Аукціонні підприємства також частіше отримували банківські або небанківські кредити (20%), ніж викуплені (6%).

Що ж до початкового фінансування діяльності, то воно значно рідше здійснювалося новими власниками і частіше — із зовнішніх джерел. Трудові колективи вкладали власні гроші на 31% підприємств, а нові власники — тільки на 23% підприємств. Банківські й небанківські позички використали 25% підприємств (26% акціонних і 23% викуплених). Важливо відзначити, що 35% опитаних підприємств хотіли б отримати кредити, але їм або відмовили (9%), або їх не влаштували умови надання позичок (26%).

Постачання

66% усіх підприємств змінили деяких своїх постачальників після приватизації, причому аж 31% змінив 75–100% постачальників. Несподівано більше викуплених підприємств, ніж аукціонних, змінило 75–100% постачальників (38% проти 26%). Це, ймовірно, пов'язано з тим, що викуплені підприємства більше як у чотири рази частіше, ніж аукціонні, мали справу з припиненням пошуків нових постачальників (30% проти 7%) і майже у три рази частіше знаходили постачальників з нижчими цінами (25% проти 9%). Серед інших причин зміни постачальників вказували на зміну ділових партнерів (33% усіх підприємств), нижчі ціни (25%), краді краді (22%). Послугами приватних постачальників користувалося 76% усіх опитаних підприємств, на 63% більше, ніж до приватизації.

Оренда приміщень

75% усіх досліджених підприємств орендують свої приміщення, звичайно на строк більше п'яти років. Підприємства, придбані на аукціонах, однак, утримували частіше, ніж викуплені, володіли своїми приміщеннями (37% проти 12%). Орендна плата становила у багатьох підприємств до 10 відсотків витрат.

Плани на майбутнє

У цілому опитані підприємства сподіваються розширювати у майбутньому свою діяльність і не жалкують, що вирішили приватизуватися. 85% планують розширити асортимент продукції та послуг, у тому числі 92% аукціонних підприємств і 82% викуплених. 19 відсотків хотіли б купити інше підприємство. 35 відсотків аукціонних підприємств сподіваються поширити свою діяльність на інші міста, в той час як із викуплених підприємств тільки 4% планують це зробити.

Врешті, на запитання, чи вони скористалися б знову нагодою приватизувати своє підприємство, 62% відповіли позитивно і тільки 18% — негативно. З-поміж аукціонних підприємств 66% дали позитивну відповідь, 18% — негативно. Серед викуплених — 54% відповіли позитивно, 24% — негативно.

Підготував Сергій ЛАВРЕНЮК.

«Що далі»

Нещодавно в рамках реалізації в Україні загальнонаціональної освітньої програми, покликаної дати населенню базове уявлення про сутність економічних реформ, почала виходити газета «Прес-клуб». Днями святкувала своє народження, якщо можна так висловитися, її молодша сестра — студентська газета «Що далі», яку також видають у рамках акції, що її проводять в Україні Американське Агентство з міжнародного розвитку та компанія «Прайс Уотерхаус». Видання звертатиметься насамперед до проблем молоді, тож тема «Молодь і ринок» буде провідною.

А в першому числі газета друкує окремі цікаві соціологічні дослідження, що їх провів нещодавно Інститут Геллапа в 15 країнах Центральної та Східної Європи щодо економічних перетворень. Як свідчать результати, населення цих країн досить критично оцінює досягнуте. Ось як відповіли опитані громадяни на запитання: «Чи вважаєте ви, що економічні реформи у вашій країні йдуть надто повільно? Завжди швидко?»

(Результати опитування подані у відсотковому відношенні)

	Завжди повільно	Завжди швидко	Нормально	Немає жодних реформ
Україна	47	3	8	30
Болгарія	53	9	3	15
Словенія	52	16	14	3
Литва	49	17	14	9
Словаччина	46	25	12	3
Латвія	44	17	11	11
Угорщина	42	14	19	6
Естонія	41	25	8	1
Польща	40	17	21	5
Албанія	35	25	17	5
Румунія	34	16	14	12
Чехія	21	50	18	1
Білорусь	37	8	9	25
Вірменія	37	8	9	25
Росія	30	11	22	19

Хто збере сертифікати?

Широкорозрекламований конкурс із продажу недобудованого приміщення універмагу в Одесі так і не відбувся, бо в установлені законом строки до конкурентної комісії не надійшло жодної заяви на участь у тому конкурсі. Чому?

Об'єкт непростий? Цього не скажеш: центр міста, поруч автоїз залізничний вокзал, колгоспний ринок «Привоз». Простора «коробка» споруди (72 на 102 метри), по суті, готова, залишилося зробити тільки «начиння», приміщення вже підключене до всіх міських систем — тепло-, водо-, електропостачання, телефонної мережі (загальна готовність об'єкта — 59 відсотків). Початкову ціну, щоправда, визначили невелику — понад 83 мільярди карбованців. Як засіб платежів вперше мали масово використати приватизаційні майнові сертифікати громадян. Саме це й стало, очевидно, каменем спотикання — жодна структура не зуміла зібрати докупити тисячі сертифікатів, хоча деякі з не бралися. Далося занадто, мабуть, наше невміння працювати з цінними паперами — як з боку їхніх власників, так і тих, хто хотів би спрямувати ті папери в якісь річечки. Обласний комітет із приватизації змушений оголосити повторний продаж того самого універмагу. Ціну дещо знизив — до 74, 8 мільярда карбованців. І все ж проблема не зягала: чи зуміє хтось переконати потенційних покупців влаксти свої сертифікати в універмаг?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ЕКУ

ПШЕНИЧНОЕ ПИВО

САМОЕ МОДНОЕ ПИВО 1994 ГОДА

Минимальные цены - результат прямых поставок собственным транспортом.

Если найдете дешевле, скажите нам, мы купим.

Европейские сертификаты качества по желанию клиента могут быть нотариально заверены.

Форма оплаты любая

г. Москва, ст. м. "Таганская", телефоны: (095) 915-29-80 факс: 915-54-82
ул. Гончарная 915-29-81
(бывш. Володарского) д.3, стр.1 круглосуточный: 915-70-02

ТОРГОВЫЙ ДОМ
Империял

Государственное производственное объединение «Прозекс» реализует со склада в г. Днепропетровске пиломатериалы хвойных пород:

шпалы железнодорожные широкой колеи (не пропитанные);
брус в ассортименте;
доску обрезную и необрезную любой толщины.

Изготавливает и реализует:
доску для пола, плинтус, наличник, дверные блоки, рейку декоративную; наборы кухонной мебели из массивной древесины.

Принимаем заказы на изготовление столярных изделий для строящихся объектов.

Наш адрес: 320070, г. Днепропетровск, пр. К. Маркса, 60, к.529.
Телефоны: (0562) 45-21-32, 44-06-23.
Телефакс: (0562) 44-06-23.

Реклама в газеті
«Голос України»
Факс 449-85-62
Телефон 441-89-34

МЕЛКООПТОВАЯ ДОПРОДАЖА

ЭЛЕКТРОННЫЕ КАССОВЫЕ АППАРАТЫ
ЯПОНСКОЙ ФИРМЫ ROYAL

ИМЕЕТСЯ

- Разрешение Главной Государственной налоговой инспекции № 73 от 2.06.94
- Сертификат (Заключение о соответствии) КИПО "Электронмаш" № 90 от 19.05.94

ДОПРОДАЖА
CMS-118 по отличным ценам

	USD	тыс. руб.
опт (>25)	242	12584
розница	286	14872

Оплата - карбованцы
Гарантия - 1 год

Мы сами обучаем персонал работе на электронных кассах и поставляем расходные материалы в течение всего срока эксплуатации

Электронные кассы CMS 118 обеспечивают:

- печать даты и времени покупки на чеке;
- запись копии чека на контрольной ленте;
- сохранение финансовой информации в памяти после отключения питания;
- автоматический подсчет налогов;
- полный финансовый отчет по всем проводимым операциям.

НЕМЕДЛЕННАЯ ПОСТАВКА СО СКЛАДА!

СЛУХОВІ АПАРАТИ

ФІРМИ Oticon (Данія)

Пізнайте розкіш спілкування

- професійне слухопротезування,
- індивідуальні вушні вкладиші,
- усе необхідне для апаратів,
- гарантія та ремонт у 150 країнах,
- оптові поставки аудіометричного обладнання та слухових апаратів,
- методичні рекомендації та консультації.

ЦЕНТР
СЛУХОВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
"АВРОРА"

Україна, 252057, Київ-57,
вул. Академіка Янгеля, 16/2.
Тел.: 274-12-42, 274-59-83,
274-60-98, 441-95-73.
Факс (044) 274-39-79.

МІЖНАРОДНА ОТКОНІВСЬКА СПІВРУЖНІСТЬ ЗА КРАЩИЙ СЛУХ

Информация о выпуске акций

акционерного

Симферопольского банка

«АКСИ-БАНК»

Характеристика эмитента

Акционерный Симферопольский банк «АКСИ-БАНК» был зарегистрирован Национальным банком Украины 26 января 1994 г. в виде закрытого акционерного общества с целью комплексного банковского обслуживания юридических и физических лиц. Место нахождения: 333000, г. Симферополь, ул. Самокиша, 30.

17 мая 1994 г. решением общего собрания акционеров (протокол № 2) АБ «АКСИ-БАНК» реорганизован в открытое акционерное общество.

Просроченной задолженности кредиторам и по платежам в бюджет на момент принятия решения об эмиссии акций банк не имеет.

Административные и экономические санкции с момента создания на банк не налагались.

На момент принятия решения об эмиссии акций «АКСИ-БАНК» имеет зарегистрированный и оплаченный уставный фонд в сумме 2 270 500 руб.

Данные об эмиссии

В соответствии с Законом «Об акционерных обществах» и уставом «АКСИ-БАНКА» общим собранием акционеров банка было принято решение (протокол № 12 от 17 мая 1994 г.) об увеличении уставного фонда «АКСИ-БАНКА» до 25 млрд. руб. путем выпуска 250 000 простых именных акций, номинальной стоимостью 100 000 руб., общим объемом эмиссии 25 млрд. руб.

Цель выпуска акций — увеличение объемов активных операций банка. Акции выпускаются под номерами 000001 — 250000.

Акционерами банка могут быть юридические и физические лица. Продажа акций «АКСИ-БАНКА» осуществляется обществом с ограниченной ответственностью «КИТ» (местонахождение: г. Киев, ул. М. Расковой, 23, тел.: 530-61-65) и начинается с 18 июня 1994 г. Право собственности на акции «АКСИ-БАНКА» свидетельствуется записью в книге регистрации акций. Владелец акций выдается свидетельство на общее количество акций. Оплата за акцию производится в наличной и безналичной форме.

Владелец акций «АКСИ-БАНКА» имеет право распоряжаться ими по своему усмотрению (продавать, дарить, передавать по наследству и т.д.), однако при этом он обязан в первую очередь предложить свои акции для выкупа «АКСИ-БАНКУ». Право собственности на акции их следующий владелец приобретает с момента внесения соответствующей записи в книгу регистрации акций.

Распределение прибыли производится в порядке, определенном уставом «АКСИ-БАНКА». Порядок распределения между акционерами части прибыли, которая направляется на выплату дивидендов, и порядок выплаты дивидендов устанавливается очередным общим собранием акционеров «АКСИ-БАНКА».

Данные о предыдущей эмиссии

Акции первой эмиссии, выпущенные с целью формирования уставного фонда «АКСИ-БАНКА», были распределены между учредителями за период с 4 ноября 1993 г. по 1 июня 1994 г. Было реализовано 4541 простая именная акция на общую сумму 2 270 500 руб. Номинальная стоимость акции — 500 000 руб.

Факторы риска

Возможными факторами риска в деятельности «АКСИ-БАНКА» сводятся к таким, которые вытекают из общей экономической ситуации и законодательной политики, которые могут ухудшить финансово-экономический климат и повлиять на эффективность деятельности коммерческих финансовых структур.

Предлагаем 7 модификаций
автомобилей
УАЗ

от традиционных известных до
усовершенствованных и комфортабельных
автомобилей данного класса.
Тел. в Полтаве: (0532) 19-48-62, 19-48-28.
Факс: (05322) 3-11-93.

Постоянно реализуем:

Волга 31029 —	440 млн. руб.	ГАЗ 3307 —	190 млн.руб.
Москвич 2141 —	195 млн. руб.	ГАЗ 33073 —	195 млн.руб.
ВАЗ 2109 —	370 млн.руб.	МТЗ 82УК —	210 млн.руб.
УАЗ 31512 —	360 млн.руб.		
УАЗ 3303 —	290 млн.руб.		

г. Киев, бул. Шевченко,
54/1, 7 этаж.
Тел.: (044) 244-32-35, 244-
35-47, 224-23-58.

Продаем КраЗы:
250 борт со сп.;
250—100 шасси;
6444 сед. тягач;
260 АЦ, заправщик.
Тел. (0562) — 42-66-42,
42-33-31.

Захистість... прокурора

Репліка

«Так називаєміє українські слова...»

Недавно з подивом почув, що працівники прокуратури, захищаючи права громадян, саї належать до категорії соціально малозабезпечених державних службовців.

Про це переконано твердив дядько в електричці Вінниці — Київ. Літній чоловік з пафосом захищав прокурорських працівників. Я пісід до нього.

І раніше, і тепер, — казав мій співбесідник, — прокурори самі були і є дуже незахищені. Може, навіть, раніше у них було більше захисту, чаром наказувала прокурором, чаром карає, але й захищала їх.

А сьогодні? Прокурор є найвища незалежна посадова особа в районі, області. Та чи справді він незалежний, коли керівна сверблячка сидить і сидітиме в генах ще не одного покоління наших братів і сестер, коли вони вдаряються на керівній Олімпі? Команда охочих покомандувати прокурором більше мало не цюмівця. Та ще коли він — людина лише призначена, а вони — «всенародно обрані»!

Більш як два п'ятірки містичні прокурорів на одному місці бути, відповідно до закону, не можна. Приїжджає до району — службовою житлоплощі не надають. Стає на чергу. Яка логіка в тому, що прокурорів

треба було міняти за минулий часів кожні п'ять років, а тепер, за прийнятим недавно законом, цей термін збільшили до десяти? І чи є взагалі в цьому якась логіка? І чи є ще десь у світі подібна практика? І чому попередня ВР вирішила все ж таки продовжити цей термін, але удвічі? Усе мусить мати своє обґрунтування.

Чи та інші питання я ставив перед знайомими юристами у Києві, а запитави до мого рідного району на Вінничині, Нємирівського, виріши зустрітиса з райпрокурором. На мій «допит з пристрасом» Алім Федорович Калита відповідав стримано, але чітко. Його юридичний стаж — майже 30 літ. З них половина — у Нємирівському районі, найбільшому в області, створеному з колишніх трьох. Тисячі справ, людських долів.

— Чи не парадокс, що прокурор також вимагає захисту?

— Так. Дивитись, у Законі про державну службу чітко записано про всі категорії державних службовців, крім такої ланки, як прокурорські працівники.

— І що вони від цього втрачають?

— Усі державні службовці, в тому числі неоперативні працівники прокуратури (бухгал-

тери та інші) мають право з виходом на пенсію одержувати до 90 відсотків зарплати з урахуванням стажу роботи. А оперативні — не більш як 75 відсотків. Неоперативним працівникам робота в органах прокуратури захищується, як державна служба, а оперативним — ні.

— Де ж тоді логіка?

— А де логіка, коли нарсуддя, начальники міліції, служби безпеки можуть працювати в районі, області без обмеження строку, а прокурора обмежують.

Щоб не зникли, кажуть, не був зазалих... А справді, чому? Ніхто з прокурорів не знає, чому саме так, чому він має переїздити з місця на місце. Не враховують його морального стану, коли він розпочинає на новому місці усе з нуля...

— Може, саме тоді він стає зазалихним?

— Як правило, така ситуація і потребує найбільше моральних і фізичних сил, він майже рік перебуває без життя і без сім'ї.

Оджди від самого початку потрапляє у певну зазалихність. Це не може, нехай пісвідомо, не позначитися на роботі.

Нинішня ситуація, коли голів обласних і районних Рад

обиратимуть всі виборці району, може поставити прокурорів у більшу залежність від «всенародно обраних» перших осіб. І депутатів.

Кожне порівняння кулагів, але чомусь членів Верховного суду в державах з багатого правового традицією признають пожиттєво, а президентів обирають на обмежений термін. Тобто там усе навпаки!

На що тему я мав бесіду з кількома депутатами. Усі згодні, що потрібно, аби ВР обов'язково внесла зміни до законів щодо прокуратури, звачивши на логіку життя. Саме через те, що багато керівників не люблять «незалежних прокурорів», треба мати, вважають, мого компетентні співбесідники, саме таких прокурорів. І зарплату їм підвищити, і штати розширити, бо всі інші правоохоронні органи збільшено в кілька разів, а в прокуратурі все залишається без змін протягом десятиліть. Це те саме, що я чув і від Аліми Калити.

Почув од професіоналів і так: треба ставити питання не лише про захист прокурорів, а негайно і рішуче — про захист їхніх сімей. Кримінальний світ уже погрожує і шантажує...

Іван ВАЛЬКО.

Милосердя

Господарка «Українського дому», в якому спокійно доживають віку ті, хто не завжди може дати собі раду

У передісторії цього дому є важлива дата — 1957 рік. Це — своєрідна точка відліку, з якої, власне, почалася реалізація самої ідеї. У Тоніському відділі українців Канади створили ініціативний комітет, що зареєструвало в Онтаріоському уряді Товариство «Український дім для старших» — установу, в якій могли б спокійно доживати віку ті, хто не завжди може дати собі раду. Особливість її, за задумом ініціативної групи, мало бути справді національне середовище для цих людей, одне слово, своєрідний український острів.

Багатоманітним землякам у Канаді та ідеї видавалися прекрасною утопією. Адже для її втілення потрібно було майже фантастичної суми коштів. І все ж група ентузіастів вірила в реальну можливість втілення свого задуму.

І в тій передісторії, як зрештою, тепер і в самій історії «Українського дому», ім'я людини, заслуги якої просто важко переоцінити. Колишній сенатор, до речі українське, Павло Юзик писав про неї так: «Коли в 1961-му році пані Євгенію Пастернак обрали головою, вона стала рушійною силою Товариства...»

У пані Пастернак та її подумки було чимало оповітень. Навіть поміж земляків. Уже згодом вона задала: «Переважає частина українського громадянства вважала, що згідно з українською традицією старші мають жити при своїх родинах, забуваючи про такий важливий факт, що живемо в часі, в якому «все для молоді» і для старших між молодими майже «немає місця».

Можна написати цілу книгу про те, як ентузіасты шука-

ли кошти для спорудження «Українського дому». Врешті-решт комітет зібрав понад 8 тисяч доларів (на той час велика сума). Звичайно ж, довелося залізати в борги для того, щоб купити будинок. Рівно тридцять років тому вийшов «Український дім», або Пансіон імені Івана Франка (його парадельна назва). Його відразу ж заселили охочі, а десятки заяв з проханням поселитися в пансіоні надходили далі. Товариство постановило будувати нове приміщення. Знову почалися пошуки грошей. Звернулися до по всій Канаді. Помітну допомогу для пансіону виділили федеральний і провінційний уряди. 1970-го відбудили другий Дім для старших.

А кількість заяв не зменшувалася. Пані Пастернак уже мріяла про третій пансіон. І ось після складних перипетій у Міссісасі, в передмісті Торонто, з'явилася ще диво 50 апартаментів, 40 приватних кімнат, бібліотека, клініка, музеї, велика каплиця, ротонда, спеціальні приміщення для занять краєзнавством, танцюванням, гончарством, столярством, кілька музеїв ужиткового мистецтва (його експонати створили мешканці пансіону), фонтани, ставок, пасіка, квіткові алеї, сади, горди...

Пані Пастернак — ексекутивний (тобто виконавчий) директор обох пансіонів. Вони розташовані за двадцять хвилин автомобільної їзди один від одного. Ексекутивний директор має не тільки енергійні руки, а й на диво спостережливе око — все вчасно помітить, усього дасть лад. Її присутність тут відчувається у всьому. Адже вона, без будь-

якого перебільшення, душа «українського дому».

Кажуть, незамінним людям немає. Але, дивлячись, як вона живе пансіоном, як творить саму його атмосферу, ніяк не можеш уявити, що хтось здатен захитати пані Пастернак. Чим їй треба нагадувати: так враження створюють лише люди винятково талановиті й натхненні справою.

У кабінеті директора висять яскраві полотна.

— Що цей художник? — запитав я.

— Пані Пастернак, — відповіла вірна помічниця ексекутивного директора Тереня Тонкович, і здивувалася: — А ви ж його не знали, що вона — живописець?

Ці полотна антропіки не нагадують скромні аматорські роботи. У них вчувається «почерк» справді яскравої індивідуальності. Особливо психологічно виразні портрети. В кожній моделі художниця хитить неповторну суть людського характеру й ненав'язливо підкреслює її.

Євгенія Пастернак родом з Галичини. Закінчила у Львові дівочу школу ім. Тараса Шевченка, а потім учительську семінарію сестер Василіанок. Учителем була на Тернопільщині, і їй Лємківщині. Нелегко то були часи для молодого вчительки (один з її тодішніх учнів розповідав, що вона спала в школі на столі). І все ж Євгенія не нарікала на долю: працювала в селах читальні «Просвіти», вела самодіяльні гуртки молоді.

По вінії вийшла до Канади. Попервах вивчала англійську й працювала в адвокатському бюро. А потім була ідея «Українського дому», і все її життя пов'язалося з ним. Студіювала психологію й геронтологію в університеті

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Гамільтону. Вона — почесний доктор кількох авторитетних університетів. Пані Пастернак має цілу колекцію високих нагород — і Урядових, і від різних наукових центрів. Її ім'я внесено до авторитетних енциклопедій різних країн на зразок: «Хто є хто в західному світі».

Линіається долати ще одну істотну подорож роботи ексекутивного директора пансіону: свої обов'язки пані Пастернак виконує на громадських засадах. Тобто за таку титанічну працю вона не одержує жодного ченга.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Віктор КАЗАН, голова Сумського обласного товариства «Просвіта».

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

Михайло СЛАВШИНЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252047, Київ-47.

252019, м. Київ-19.

вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЄМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47.

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;

• телефоніс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

• Рукописи не повертаємо.

• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкуваного видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель. • Редакція не завжди є автором публікації. • За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень

[крім неділі й понеділка]

українською і російською мовами.

Індекс 68955.

Тираж 315245.

Комітет друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47.

проспект Перемоги, 58.

1234567890

Зам. 0311120.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».